

Johann Festing

**Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Johannes Festingius Ad  
exequias, quas ... Annae Elisabethae Parens ... Iustus Christophorus Schomerus,  
SS. Theol. D. & Profess. Primar. ... hodie paratas esse voluit, Omnes Omnium  
Ordinum Cives Academicos ... invitat**

Rostochi[i]: Wepplingius, [1690]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn777427508>

Druck    Freier  Zugang



Fest ing, J.,

in

A. E. Sch o m e r.

Rost.(1690.)

40







PROGRAMMA  
RECTOR  
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS  
**JOHANNES E.  
STINGIUS**  
Ad exequias, qvas  
BEATÆ SUÆ FILIOLÆ  
**ANNAE ELISA-  
BETHÆ**



Parens  
VIR Maximè Reverendus atq; Excellentissimus  
**DN. JUSTUS CHRISTO-  
PHORUS SCHOMERUS,**  
SS. Theol. D. & Profess. Primar. Celeber-  
rimus, Sereniss. Ducum Meclenb. Consistorii Adseffor  
& Diœces. Meclenb. Superintendens  
hodie paratas esse voluit,  
Omnes Omnia Ordinum Cives Academicos, eo  
quo par est studio omniq; humanitate invitati.  
Rostock, Typis JOHANNIS WEPPLINGII, Acad. Typogr.



Agna *Patientiae* vox est quæ circumfertur ubi mens humana in prosperitate sua speculatur aliorum mala infortunia. Facilis censetur virium nostrarum potentia qua affectuum illecebris obicem ponere prudentia satagit, ubi iracundiæ nomen horridum molleq; satis æquanimitatem videtur, ubi virtus ab omnibus laudatur & in virtutis esse ipse abominatur hominis animus.

Magnis in doctrinis magnos conceptus gloriantur Philosophi, quorum omnium virtus in tantum valet in quantum alta voce dicitur profundisq; pingitur coloribus. Evidet quas non novimus præscriptas esse iræ cohibendæ regulas? Hanc belluam detestamur, & hoc in malo illusiones consideramus atque damna ingentia. adeò sapiens sine ira dum est, ira quicquid est, ait cum Seneca, non est ira sed quasi ira: sicut puerorum, qui si ceciderunt, terram verberari volunt & saepne sciunt quidem cui irascantur, sed tantum irascuntur sine causa & sine in iuria, non tamen sine aliqua iuriæ specie nec sine aliquâ pœnæ cupiditate. Sed siquidem in rebus ipsis ostendenda virtus sit, quis nescit, mox sapientem rotum concitatum & in impetu doloris esse, imò armorum saepne in causis ludicris ( quales sine affectu ante videbantur ) sanguinis, suppliciorum, minimè humana ferret cupiditate: dum alteri noceat sui negligens in ipsa irruit tela ultionis lecum multa tracturæ avidus. Tanti res negotii est domare affectus aut cohibere eos his in rebus, ubi contemnu, ulciscendi genere contumeliosissimo, inter homines iuriæ vindicare, aut in virtute potius per integratatem

tatem vitæ erigi, & accendi ad exempla probitatis uber-  
tim ostendenda, hoc est utilitate quadam ac felicitate ani-  
mi melioriꝝ; conscientia lætari potuerat. Alias rationes,  
quæ opponuntur morbis iracundiæ aut doloris aut per-  
turbationis cujuscunq; prætereo: quanquam in hono-  
rum causis facile unusquisq; cogitare debuerat, quod re-  
vera per injurias fama nemini auferatur sed legitima jure  
prodita sint remedia, quibus famæ & honori nostro con-  
sulere possimus. Quid autem nunc dicendum est si reve-  
ra auferatur quod amatum est? Hic pro bonis defenden-  
dis mors ipsa non metuit nec non eorum causa tot ac  
tanta sustinentur litium incommoda tantisq; cum mœ-  
roribus victorias h̄ic amisisse deplorant homines. At con-  
sideremus bona varia nostra quorum in multiplici diver-  
sitate diversos h̄ic non minus animorum motus animad-  
vertimus. Quæ extra nostrum sanguinem consistunt, illa  
afficiunt quidem nosmetipsos cum inserviunt aut ab-  
eunt: sed in sanguine quod nostro fuit, si avulsum, si sub-  
tractum ac consumtum sit, tunc demum videri poterat  
abesse dolorum aut perturbationum mensura. Ipso san-  
guinis revolvitur motu perturbationum affectio, quæ te-  
neritudine gravis & gravitate sua dolores parit intensissi-  
mos. Heu! quanto homines opere laborant pro vita  
sua & salute sanguinis! quam tamen non in se modo solo  
aliquis causam respicit, sed in suis contemplatur à quibus  
descendit, quibusq; vitam per Deum addidit. Enim.  
verò secundum Aristotelem lib. 8. Eth. c. 12. & prout natura  
docet, qui ex parentibus oriuntur, sunt quasi alteri ipsi,  
dum separati sunt. Unde per quam bene Quintiliano  
visum est, ut pro deficientibus parentibus (si h̄ic quoq;  
officii genus natura permitteret) aliquid & vita nostra  
deperderet, iterumq; ex illa quam intraximus anima por-  
tio brevis in suum rediret autorem, declam. 5. Nec mi-

ius naturalis erga filios caritas (de qua in l. 15. pr. ff. d. in-  
offic. testam.) satis manifesta satisq; omnibus animan-  
tibus connata est. Hac in re Lactantius, *Quid bestie? inquit,*  
*nonne frigus & famem patiuntur, & pro suo partu ita propu-*  
*gnant, ut nulla vulnera, nullos iecus reformident?* Imò insti-  
tuente natura plus ferè liberos qvā nos metipso diligi-  
mus, qvod plenis libris loquitur omnis Philosophia, ubi  
facile ætas omnis nec difficulter liberorum ingenium aut  
conditio, paterni amoris argumentum est. Ita bunc pri-  
mus nascendi locus, ait Quintilianus declam. 5. illum gratio-  
rem prior fecit infantia, alium latior vultus & blandior osculis  
amplexisq; faties, quodam magis severitas probitasq; com-  
mendat, in quibusdam diliguntur impatientius calamitates.  
Adeò omnino verum est qvod ait Brutus apud Dionysi-  
um Halicarnassæum: *Conjuges, liberi, parentes: vita ipsa*  
*cariora pignora sunt.* Nec immerito inter liberos & pa-  
rentes conjugum causa ponitur, qvorum tam arctissima  
conjunction est, ut una caro censeantur, tantum in liberis  
vinculum, ut in ipsis semet cum amore contemplentur  
invicem. Evidēm o duram acerbissimorum dolorum  
congeriem, cum inter funera conjugis, parentis, ac libe-  
rorum, affectus amoris ac desiderii laborant! Hic certè,  
si in jacturâ aliarum rerum ac fortunarum commovetur  
animus, commovetur omnium gravissime. Qapro-  
pter id secum volvens de Hiobo respondebat Satan Jeho-  
væ, *Pelle pro pelle, & quicquid est vino, datus est pro se*  
*ipso.* Id vero idem in conservanda suorum vita, & si in  
hominis potestate avertenda morte prorsus animadver-  
tendum est, ubi parentes alteriq; parentes liberi & indivi-  
duæ vitæ confuetudinis conjugii consors periclitantur  
imò ex vivis eripiuntur sollicitisq; subtrahuntur oculis.  
Non immerito meditamus, sicut est apud Greg. Nyssen-  
num: *Qui fieri potest, ut affectuum perturbationem superet is*  
*qui vivit in natura, non vincatur ab animi dolore ob talespecta-*  
*cum.*

culum contracto? Sed inter gentiles Seneca Philosophus optimus nullo dolore, cum aliquem ex carissimis amiserit, affici, inhumanam duritiam dixit, & funera suorum iisdem oculis, quibus ipsos videre, nec commoveri ad primam familiaram divisionem, inhumanitatem non virtutem vocandam esse graviter testatus est. vid. de consol. ad Helv. c. 16. Ep. 99. Quinimò apud veteres Romanos parentes & filii statim temporibus elugebantur & qui contra fecisset, infamum numero habebatur. vid. Paul. JC t. lib. sent 1. tit. ult. Jac. Cujac. lib. 21. obs. 12. Tum verò quis est qui ignorat gravitatem legum Romanarum quæ viduis maritos suos non elugentibus scriptæ sunt? Sic amplius ad Christianorum mores respiciendum est. Ibi plane in memoria lætissimæ resurrectionis & quasi cujusdam sementis ad meliorem in morte vitam, non tamen sine lacrymis nec sine luctu, suorum sepulturam prosecuti sunt. Testimonia ac rationes humanissimas Chrysostomi, Cyrilli, Augustini, Ambrosii, præterea, quæ recensentur. ap. Gerhard. loc. Theol. tom 8- de morte p. m. 57. seq. quandoquidem non melioribus argumentis hæc omnis causa talis nixa unquam visa est, quam exemplis Abrahami, qui Saram; Jacobi, qui Josephum; Israelis populi, qui Moysen; Christi (at quantum hoc exemplum est!) qui Lazarum; Christianorum, qui Stephanum; Pauli, qui Epaphroditum moriendum defleverunt, de quibus exemplis abs Geiero de luctu Hebraor. aliisq; ac imprimis Petro Venerabili Abate Cluniac. lib. 2. Epist. 12. ubertim indicatis, vide Gen. 33, 2. 37, 34. Deut. 34, 8. Job. 11, 35. Act. 8, 2. Philip. 2, 27. Quamobrem casum ambitiosè ferre, nec in laudibus positum Tacit. in vit. Agric. c. 28. & lugeri nolle, nec testamentum sani hominis visum fuit, quale allegatur Lud. Cortusii JCTi Patavini ap. Paul. de Castro ad L. 27. ff. d. condiz. instit. quib. add. camer lib. 1. Hor. subcisi. c. 12. Audiamus hac de re ulterius Petrum Ven-

rabilem Abbatem Cluniacensem alleg. loc. ubi de superiorebus exemplis agit, sed quid istos, ait, velut solitarios replico: cum omnium veterum mos fuerit nature benignitate descendens, quoslibet affines vel maiores de medio functos dolere, & publico luctu eorum exequias celebrare? in quo societas humanae quedam reverenda concordia commendabatur, quae piis mentibus esset quoddam desolationis solatium, & ad eterna digniora magna ex defectu presentium incitamentum. Sic amplius idem non contrarium fidei, non dissonans ab Ecclesiæ moribus esse probat, si super piorum funera pii homines piâ intentione compungantur, si, quod in Chrysostomi objectionibus est, intermedium ægrè ferant separationem aut doleant amisisse quod bonam spem ostenderat. Verum enim verò dum hanc affectuum nostrorum violentiam aut justitiam consideramus, meritò hodie ob oculum ponimus quot inter ac quænam funera consistat Affinis noster honoratissimus deq; Ecclesia Christi meritissimus ac Maximè Reverendus DN. JUSTUS CHRISTOPHORUS SCHOMERUS, S.S. Th. D. & P.P. celeberrimus, Consistorii Duc. Adsestor & Diœces. Meckl. Superintendentens. Vix cicatrices duxerunt vulnera quælibet orum ac conjugis carissimæ dolores subinde revocant. Nolo repetere, quanta ex sententia Juliani epist. 37. res per se luctuosa sit uxorem adolescentulam & castam & viro suo jucundam, prætereaq; liberorum præstantium matrem ante tempus ereptam esse tanquam facem accusam & paulò post existinam: certè imperfecta domus, ut dicitur Plutarcho, & mutilata familia, cum à domo in Ecclesiam ac Academiam virtus & fortuna trahit, & curæ, quæ antea divisiæ erant, in unum incumbunt, quantum non augmentū dolorum & tristitiaæ in memoria tantorum vulnerum dolendum est? Nunc ubi domus, quæ antehac fœcunditate felicissima, acerbis intunerum numeris consider-

siderat quām meticulosa spes in filiola unica relicta sit, non  
luctus rationem investigaverim, facileq; admodum cre-  
diderim, accidisse aliquando sicut de Pulvillo Pontifice  
refertur, cui Capitolium dedicanti cum mors filii nuncia-  
batur, dissimulavit eam ut ne gemitu precationem inter-  
ruperit: idem tamen ut rediit domū & implevit oculos &  
voces flebiles misit. *Senec.d.Consol.ad Helv.c.13.* Doleo maxi-  
mopere, qvōd hodie dolorem acerrimum instaurare & ca-  
lamitatibus (ut inter homines censemur) memoriam red-  
dere necesse sit. Harum enim licet per se vivax recordatio  
magis tamen augescit, ubi sua & desideratissimæ conjugis  
**ANNÆ CATHARINÆ VETTIÆ** (cujus vita antehac  
inter nos publicè laudata est) proles post discessum hujus  
altera effertur & in beatâ Matre elugendâ filialis pietas  
detenta est. Vix ante paucos dies Lubecæ elata est Mater  
optima Matrona Nobiliss. SUSANNA ex Amplissimo  
SLAFFIORUM genere oriunda, Nobilissimi & Ampliss.  
Dn. CHRISTOPHORI SCHLAFFII primùm Secre-  
tarii Episcop. Osnabrugensis, post Consiliarii, dein Syndici  
Capituli Hamburg. ac demum vocati Cancellarii Episc.  
Osnabrugensis filia, qvacum Vir Nobiliss. Ampliss. Con-  
sultiss. atq; Excell. Dn. NICOLAUS SCHOMERUS,  
JCtus ac Senator hodie apud Lubec. tamigeratissim⁹, olim  
Syndicus Reip. Brunswicensis meritissimus tot annos  
felicissimo in conjugio benedictione divinâ gaudiisq; ex  
fuorum fortunis cumulatissimus transfigens, non minus  
qvām Macrinus acceperat, dum amisit eam, dolorem  
accepisse non obscurè testatus est. Videntur bene in me-  
moriam revocanda & hoc applicanda verba qvæ haben-  
itur apud Plin. lib. 8. epist. 5. *Habet quidem Macrinus,*  
*inquit, grande solatum, quod tantum bonum tamdiu tenuit*  
*sed hoc magis exacerbatur, quod amisit. Nam fruendis volunta-*  
*tibus crescit carendi dolor. Hoc modo tanti in parentis do-*  
*loribus*

loribus, filii simul optimi tristitiam non immerito multi-  
plicatam dixerim, eamq; in extinta portione qvæ in du-  
plicandis memorandæ uxoris dilectissimæ argumentis  
altera erat, Affiaem hunc nostrum maximopere com-  
moveri non immerito existimaverim. Sed hic virtus qvò  
magis premitur, eò magis vim suam comprobasse visa est.  
Prolapsum fuisse ad lacrymas meminimus, sed talem qvi  
satis memor fortunæ melioris qvæ in supernis est, qvi  
tanquam peregrè abeentes lacrymis prosecutus hujus  
mundanæ regionis tenebrosa tabernacula & afflictionis  
locum ante oculos posuit. Ego verò qvid consolandi officiū  
subibo apud eum, qvi pietatis studio & divinæ veritatis ac  
autoritatis testimoniis, in lætissimo animarū statu post has  
calamitates nostras & resurrectionis doctrinā optimā, aliis  
præparaturus sapientiam est, qva noscant, ne contristentur  
sicut illigibus spes vita cognita non est? Illud igitur in animo  
potissimum est contendere ac rogare, ut qvod officiū hu-  
manitatis post finitam vitam inter homines laudatū ac in-  
ter nos expetitum sæpe est, Parenti Maximè Reverendo, fa-  
miliæ luctuosæ ad qvam nos affinitate intima accessimus  
cujsq; in favore censemur, uberrimè Cives Acad-  
miæ charissimi præstare velint. Nostra verò in hac tot  
funerum memoriâ meditatio esto, qvalis est apud Greg.  
Nyssenum: *Noli decipi. Non definitur mors certo tempore etati-  
s, neg. timet qvi sunt in ipso flore etatis, in solos autem senes  
obtinet dominatum.* Hujus autem accipe magistrum quoti-  
dianam experientiam, vides enim quo mortui efferuntur fere-  
rum; qvam inæqualiter, Tum contingit, omnem effert etatē, bodie  
senem, cras florentem & elegantem adolescentem, paulò post  
cui cœperat apparere lanugo. Sc. P. P. Sub Sigillo  
Rectoratus An. M DCXC. d. VIII. Jul.  
Conventus fiet in æde Jacobæa, horâ i. pomerid.

•(O)•









siderat qvām meticulosa spes in filiola unic  
 luctus rationem investigaverim, facileq;  
 diderim, accidisse aliquando sicut de Pu  
 refertur, cui Capitolium dedicanti cum m  
 batur, dissimulavit eam ut ne gemitu pre  
 ruperit: idem tamen ut rediit domū & imp  
 voces flebiles misit. *Senec.d.Consol.ad Helv.c.*  
 mopere, qvōd hodie dolorem acerrimum i  
 lamitatibus (ut inter homines censemur) re  
 dere necesse fit. Harum enim licet per se vi  
 magis tamen augescit, ubi sua & desiderati  
**ANNAE CATHARINÆ VETTIÆ** (cui  
 inter nos publicè laudata est) proles post d  
 altera effertur & in beatâ Matre elugen  
 detenta est. Vix ante paucos dies Lubeca  
 optima Matrona Nobiliss. **SUSANNA**  
**SLAFFIORUM** genere oriunda, Nobiliss.  
 Dn. **CHRISTOPHORI SCHLAFFII**  
 tarii Episcop. Osnabrugensis, post Consilia  
 Capituli Hamburg. ac demum vocati Ca  
 Osnabrugensis filia, qvacum Vir Nobiliss  
 fuitiss. atq; Excell. Dn. **NICOLAUS S**  
 JCtus ac Senator hodie apud Lubec. famig  
 Syndicus Reip. Brunswicensis meritiss  
 felicissimo in conjugio benedictione divi  
 suorum fortunis cumulatissimus transfig  
 qvām Macrinus acceperat, dum amisit  
 accepisse non obscurè testatus est. Viden  
 moriam revocanda & hoc applicanda ver  
 itur apud Plin. lib. 8. epist. 5. *Habet qui*  
 inquit, *grande solatum, quod tantum bonu*  
*sed hoc magis exacerbatur, quod amisit. Nam*  
*tibus crescit carendi dolor. Hoc modo tanti*

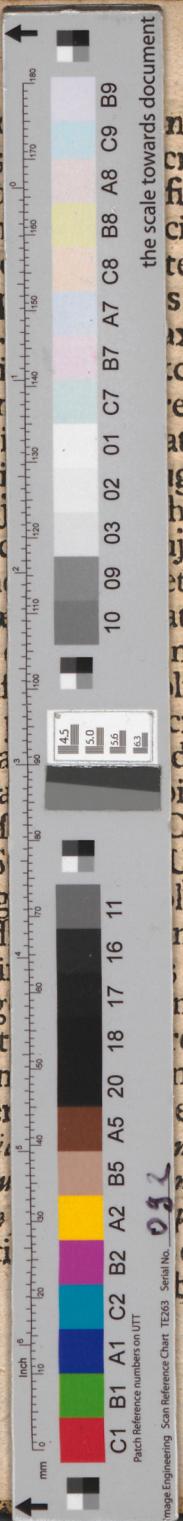


Image Engineering Scan Reference Chart TE63 Serial No. 932